Regió7, 20/05/21

UNA MICA DE TOT

Miquel Spa

miquelspa@regio7.cat

La Cerdanya que tan sols queda al turisme cultural

Un dia els urbanistes d'aquest país la van espifiar. No sé quan va ser ni per què. Probablement a partir dels anys noranta i per alguna pretesa aspiració de semblar moderns. Els dissenyadors dels entorns urbans d'arreu del país van establir un model únic de renovació dels centres de ciutats i pobles. Carrers d'un sol nivell sense voreres, amb pas exclusiu per als vianants i grans jardineres per compensar l'excés de places dures. Primer van ser les ciutats grans. Es van començar a assemblar totes. Reus, Vic, Granollers, Mataró o Girona s'emmirallaven en el Portal de l'Àngel i el pla de la Catedral de Barcelona, els gran referents. Després ho van fer les ciutats més petites i els pobles, fins al punt que aquell model tant modern, cosmopolita i comercial es va estendre arreu de l'anomenat 'territori'. Ara també s'assemblen Puigcerdà, Berga, Manresa o Ripoll. La homogeneïtzació dels centres urbans ha tret, com era lògic, caràcter propi a cada racó de país. El vianant no copsa grans diferències passejant pel carrer Major de Puigcerdà o de Berga. Si a sobre les ciutats són turístiques, les marques hi obren franquícies que també n'igualen el teixit comercial. L'experiència de comprar uns mitjons o unes estovalles al carrer Espanya de la capital cerdana no varia de fer-ho al centre de Vic. Els carrers i places han guanyat en comoditat pels vianants, però han perdut en autenticitat. Hi podria haver hagut un model de reurbanització amb identitat de cada territori? Probablement. Però ni arquitectes ni enginyers hi van pensar gaire. En els últims anys les administracions i els gestors turístics han vist que la identificació de cada ciutat ha de passar, doncs, per altres aspectes, i un dels designats ha estat el del turisme cultural. Puigcerdà obrirà en les pròximes setmanes una nova planta del Museu Cerdà dedicada a la història dels seus convents. La planta repassarà la presència de les clarisses, els dominics o els franciscans a Puigcerdà al llarg dels segles. Aquesta visita turística amb caràcter propi complementarà la que ja es pot fer, a Puigcerdà, de la planta del mateix Museu dedicada a la vida tradicional de la Cerdanya, a Puigcerdà; la dels túnels del subsòl de la mateixa capital comarcal; la de l'Espai Ceretània de Bolvir, la del Sequer de Pinyes de Bellver; la del Parc dels Búnquers de Martinet; o la del Museu de la Farmàcia de Llívia, entre d'altres. El turisme cultural ha pres el relleu a l'urbanisme i és ara un dels pocs aspectes diferenciadors de cada territori, més enllà de l'entorn geogràfic que la construcció també tendeix a igualar.